

# ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

## ДАР БОРАИ МУҲОЧИРАТ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1999, № 12, мод. 320; с. 2002, № 4, қ. 1, мод. 248; с. 2005, № 12, мод. 657; с. 2008, № 12, қ. 2, мод. 1004; с. 2010, № 1, мод. 15)

(Қонунҳои ҚТ аз 10.05.2002, № 31, аз 28.12.2005, № 145, аз 31.12.2008, № 470, аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541)

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии муҳочирати дохилӣ ва хориҷиро муқаррар намуда, ба танзими раванди муҳочират дар Ҷумҳурии Тоҷикистон равона карда шудааст (**ҚЧТ аз 3.08.2018, № 1541**).

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

(**ҚЧТ аз 3.08.2018, № 1541**)

1. Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зайл истифода мегарданд:

хориҷ карда шуд (**ҚЧТ аз 10.05.2002, № 31**).

– муҳочирати меҳнати ба хориҷа – сафари ихтиёрии қонунии шаҳрвандони ба таври доими дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон суқунатдошта ба хориҷи кишвар, инчунин сафари шаҳрвандони хориҷи ва шахсони бешаҳрванди ба таври доими берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон суқунатдошта ба қаламрави он барои машғул шудан ба кори музднок тибқи шартномаи (қарордоди) меҳнати;

– муҳочирати меҳнати наздисарҳади – сафари харрӯза ва ё ҳафтае як маротибаи шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қаламрави давлати ҳамсарҳад ва сафари харрӯза ва ё ҳафтае як маротибаи шаҳрвандони давлати ҳамсарҳад ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади машғул шудан ба кори музднок тибқи шартномаи (қарордоди) меҳнати, бо шarti истиқомати доими дар ҳудуди давлати таркнамудаашон;

- коргари муҳочир – шахсе, ки дар давлати ҷои кор, ба таври доими истиқомат намекунад, шаҳрванди он намебошад, ба фаъолияти меҳнати музднок машғул буд, машғул аст ё машғул мешавад;
- коргари наздисарҳади – коргари муҳочире, ки ҷои истиқомати муқаррарии худро дар давлати ҳамсарҳад нигоҳ медорад ва ҳар рӯз ё як маротиба дар як ҳафта ба он ҷо бармегардад;
- давлати таркнамуда – давлате, ки коргари муҳочир дар қаламрави он ба таври доими истиқомат дорад ва барои машғул шудан ба кори музднок ба давлати дигар сафар мекунад;
- давлати ҷои кор – давлате, ки дар он коргари муҳочир ба фаъолияти меҳнати музднок машғул буд, машғул аст ва ё машғул мешавад (**ҚҚТ аз 10.05.2002, № 31**);
- муҳочирати меҳнати – муҳочирати шахси воқеи аз як кишвар ба кишвари хориҷӣ бо мақсади мардикори (**ҚҚТ аз 31.12.2008, № 470**);
- муҳочирати дохили – ҷойивазкунии бебозгашт, муваққати инчунин мавсимии шахси воқеи дар дохили Ҷумҳурии Тоҷикистон (**ҚҚТ аз 31.12.2008, № 470**);
- муҳочирати хориҷи – шаҳрвандони хориҷи ё шахси бешаҳрванд, ки ба Ҷумҳурии Тоҷикистон барои истиқомати муваққати ё доими омадаанд (**ҚҚТ аз 31.12.2008, № 470**);
- муҳочирати хориҷи – ҳичрати шаҳрвандони хориҷи ё шахси бешаҳрванд ба Ҷумҳурии Тоҷикистон барои истиқомати муваққати ё доими (**ҚҚТ аз 31.12.2008, № 470**);
- муҳочирати оилавии хориҷиён – ҳичрати гурӯҳи хешовандон ба Ҷумҳурии Тоҷикистон барои истиқомати муваққати ё доими);
- муҳочирати коллективонаи хориҷиён – муташаккилона ба Ҷумҳурии Тоҷикистон кӯчида омадани шаҳрвандони хориҷи ва шахси бешаҳрванд (**ҚҚТ аз 31.12.2008, № 470**);
- муҳочирони ғайриқонунии хориҷи – шаҳрвандони хориҷи ё шахси бешаҳрванд, ки мустақилона, бе иҷозати дахлдори мақоми ваколатдори давлатӣ ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон омадаанд ё онро бо роҳи фиреб гирифтаанд, инчунин ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси иҷозати дахлдор омада, вале онро баъди гузаштани мӯҳлати

будубош тарк накардаанд (**ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470, аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541**)

– муҳочирон – шахсоне, ки бо мақсади истиқомати доимӣ ба маҳалли пештараи зист, ба ватани ачдодӣ баргаштаанд (репатриантҳо), инчунин шахсоне, ки бо шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ақди никоҳ бастаанд ё шахсоне, ки кишвари истиқомати доимии худро ихтиёран тарк карда, барои истиқомати доимӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон омадаанд (**ҚЧТ аз 3.08.2018, № 1541**);

– муҳочирони иҷборӣ – шахсе, ки шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, бинобар нисбат ба онҳо содир гардидани зӯровари ва таъкиб, ё вобаста ба нишонаҳои мансубияти нажоди ё милли, этноқоди дини, забони, мавқеи сиёси, мансубият ба гурӯҳи муайяни иҷтимоӣ вобаста ба хавфи таҳдиди воқеии таъкиб на танҳо ба худи онҳо, балки ба аъзои оилаи онҳо иҷборан маҳалли истиқомати доимии худро тарк карда, дар қаламрави кишвари хоричӣ мебошанд (**ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470**).

– маҳалли истиқомати муваққатии муҳочирон – маҳалли аҳолинишини қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз ҷониби мақомоти марказии иҷроия бо мувофиқаи мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва дигар мақомоти салоҳиятдор муайян шудааст ва дар он хонаҳои истиқоматие мавҷуданд, ки барои ҷойгир кардан ва истиқомати муваққатии репатриантҳо, реэмигрантҳо, муҳочирони иҷборӣ ва фирориён мувофиқанд (**ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470, аз 12.01.2010 № 585**);

– репатриатсия – ба ватан бозгашт ё баргардонидани асирони ҳарби, шахси зӯран кӯчонидашуда, фирориён ва муҳочирон (**ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470**);

– репатриантҳо – шахси воқеие, ки вобаста ба репатриатсия бармегарданд (**ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470**);

– эмигрантсия – ҳичрати бебозгашт ё муваққатии шахси воқеи аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ба кишвари хоричӣ (**ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470**);

– реэмигрантҳо – ба Ватан баргаштани шахси дар эмигрантсия буда (**ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470**);

– эмигрантҳо – шахси воқеие, ки эмигрантсия мекунад (**ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470**);

– муҳочири экологи – шахсе, ки манзили худро бар асари офатҳои экологи ноилоҷ тарк кардаанд (**ҚҚТ аз 31.12.2008, № 470, аз 12.01.2010, № 591**);

– муҳочирати экологӣ – чараёни маҷбурии кӯчидани шахрвандон дар ҳудуди давлати худ вобаста ба вайрон гардидани вазъи ҳуқуқии муҳити зист ё фалокатҳои экологӣ (**ҚҚТ аз 12.01.2010, № 591**);

– субъектҳои хоҷагидорӣ – шахсони воқеӣ ё ҳуқуқие, ки фаъолияти хоҷагидориро ба амал мебароранд ва барои фаъолияти бо кор таъминкунии шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хориҷи кишвар ва ҷалб намудани қувваи кории хориҷӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозатнома доранд (**ҚҚТ аз 12.01.2010, № 591**).

## Моддаи 2. Принсипҳои асосии танзими муҳочират

### 1. Муҳочират бо принсипҳои зерин асос меёбад:

– таъмини ҳуқуқии инсон барои интиҳоби озодии маҳалли истиқомат, озодии меҳнат, интиҳоби озоди навъи фаъолият ва касб, озодии ҳичрат, озодии рафтуомад;

– норавоии ҳама гуна маҳдудкунии ҳуқуқ аз рӯи миллат, наҷод, чинс, забон, эътиқоди дини, мавқеи сиёсӣ, маълумот, вазъи ҳуқуқии иҷтимоӣ ва молу мулк (**ҚҚТ аз 12.01.2010, № 591**);

– иштироки мақомоти дахлдори давлати дар ташкили ба низом овардани равандҳои муҳочират;

– иштироки шахсии муҳочирон дар ҷобачокуни дар маҳалли нави истиқомат бо дастгирии унвонии давлатии ташаббус ва худфаъолияти ҳар як шахс, дар навбати аввал онҳое, ки аз минтақаҳои офати экологи ва табиӣ кӯчонида шудаанд;

– манъи бадарға ё баргардонидани маҷбурии муҳочирон ба кишваре, ки онҳо аз он омаданд;

– ҳамкори бо кишварҳои хориҷӣ.

## Моддаи 3. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи муҳочират

Қонунгузори Қумҳурии Тоҷикистон дар бораи муҳочират ба Конституция (Сарқонуни) Қумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Қумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад (**ҚҶТ аз 31.12.2008, № 470**).

Моддаи 4. Субъектҳои муҳочират

1. Шахсоне, ки тибқи Қонуни мазкур барои истиқомати доимӣ ё муваққатӣ дар Қумҳурии Тоҷикистон иҷозат гирифтаанд, вазъи ҳуқуқии муҳочирони хориҷиро мегиранд (**ҚҶТ аз 12.01.2010, № 591**).
2. Шахсоне, ки дар асоси қонуни барои истиқомати доими аз Қумҳурии Тоҷикистон ба кишварҳои хориҷӣ кӯчидаанд (ғайр аз ходимони сафоратҳо ва намоёндагии Қумҳурии Тоҷикистон дар кишварҳои хориҷи, шаҳрвандони Қумҳурии Тоҷикистон, ки дар кишварҳои хориҷи муваққатан фаъолияти меҳнатиро анҷом медиҳанд, хизматчиёни ҳарбие, ки вазифаи ҳомиёни сулҳро иҷро мекунанд, инчунин шахсе, ки дар таҳсил, таъбат, сафарҳои туристи ва хизмати мебошанд) вазъи ҳуқуқии муҳочиронро мегиранд (**ҚҶТ аз 31.12.2008, № 470, аз 12.01.2010, № 591**).
3. Шахсоне, ки дар дохили Қумҳурии Тоҷикистон иҷборан кӯчидаанд, вазъи ҳуқуқии муҳочирони дохилро мегиранд (**ҚҶТ аз 31.12.2008, № 470, аз 12.01.2010, № 591**).
4. Шахсоне, ки ба муқобили сулҳ, башарият қиноят содир кардаанд, муҳочирони хориҷи ва ё реэмигрантҳо эътироф карда намешаванд (**ҚҶТ аз 31.12.2008, № 470**).

Моддаи 5. Тартиби амали намудани муҳочирати дохили ва муҳочирати экологӣ

Тартиби амали намудани муҳочирати дохили ва муҳочирати экологиро Ҳукумати Қумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 6. Мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба идораи равандҳои муҳочират дар Қумҳурии Тоҷикистон

(**ҚҶТ аз 3.08.2018, № 1541**)

1. Идораи равандҳои муҳочиратро дар Қумҳурии Тоҷикистон мақоми ваколатдори давлатии муайяннамудаи Ҳукумати Қумҳурии Тоҷикистон (минбаъд – мақоми ваколатдори давлатӣ) анҷом медиҳад (**ҚҶТ аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541**).

2. Низомномаи мақоми ваколатдори давлатӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад **(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541)**.

Моддаи 7. Ваколатҳои мақоми ваколатдори давлатӣ  
**(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541)**

Мақомоти ваколатдори давлатӣ ваколатҳои зайлро дорад **(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541)**:

- 1) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон корҳои вобаста ба масъалаҳои муҳоҷиратро ҳамоханг месозад;
- 2) ба шаҳрвандони хориҷи ва шахси бешаҳрванд барои анҷом додани ҷаъолияти меҳнати, иҷозати дахлдор медиҳад **(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470)**;
- 3) равандҳои муҳоҷиратро дар кишвар таҳлил ва пешгӯи намуда, аз ин хусус ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ иттилоъ медиҳад **(ҚЧТ аз 3.08.2018, № 1541)**;
- 4) ба баррасии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ташаккули квотаҳои муҳоҷирати хориҷи пешниҳод манзур менамояд;
- 5) дар доираи квотаҳои тасдиқгардида кӯчонидан, қабул ва ҷобачокунии репатриантҳо, реэмигрантҳо ва муҳоҷирони иҷбориро ташкил мекунад;
- 6) бақайдгири, баҳисобгирии репатриантҳо, реэмигрантҳо ва муҳоҷирони иҷбориро анҷом медиҳад;
- 7) Дархости хаттии шахсеро, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон хоҳиши дарёфти паноҳгоҳи сиёсиро доранд, қабул мекунад ва асноди заруриро ба расмият медарорад **(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470)**;
- 8) бақайдгирии муҳоҷирати шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ба хориҷа ва бозгашт аз хориҷаро амалӣ менамояд **(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591)**;

9) барои амалӣ гардонидани фаъолияти бо кор таъминкунии шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хориҷи кишвар ва чалб намудани қувваи кории хориҷӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозатнома медиҳад ва ҷиҳати ташкили фаъолият ба субъектҳои хоҷагидорӣ мусоидат намуда, санҷиши фаъолияти онҳоро амалӣ мекунад (**ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591**);

10) муҳожирати меҳнати ғайриқонуниро пешгирӣ менамояд, дар ҳолати ошкор намудани вайронкунии қоидаҳои истикомат аз ҷониби шахрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд барои ба ҷавобгариӣ маъмури ва ҷиноятӣ кашидани онҳо мавод таҳия мекунад (**ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591**);

11) ваколатҳои дигари пешбининамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистонро амалӣ менамояд (**ҚЧТ аз 3.08.2018, № 1541**).

2. Хориҷ карда шуд (**ҚЧТ аз 3.08.2018, № 1541**).

Моддаи 8. Фиристодани коргарони муҳожир барои кор ба хориҷа

1. Давлат мусоидат менамояд, ки коргарони муҳожир – шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистонро ба таври муташаккилона ва бо розигии онҳо танҳо ба он кишварҳои фиристодашаванд, ки дар он ҷо ҳуқуқҳояшон ҳифз карда мешаванд.
2. Кафолати ҳифзи ҳуқуқҳои коргарони муҳожир дар хориҷа барои давлат ҳолатҳои зерин шуда мставонанд:

– дар давлати ҷои кор мавҷуд будани қонунгузори меҳнати ва иҷтимоии ҳуқуқҳои коргарони муҳожирро ҳифзкунанда;

– иштироки давлати ҷои кор дар созишномаҳои байналмилали, эъломияҳо ва қатъномаҳо, ки ба ҳифзи ҳуқуқҳои коргарони муҳожир иртибот доранд;

– мавҷуд будани шартномаҳои дутарафа ё бисёртарафаи давлати ҷои кор бо Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ҳифзи ҳуқуқҳои коргарони муҳожир дар хориҷа;

– қабули тадбирҳои амалии мусбӣ оид ба ҳифзи ҳуқуқҳои коргарони муҳожир аз тарафи давлати ҷои кор (**ҚЧТ аз 10.05.2002, № 31**).

Моддаи 8 (1). Тартиби фиристодан ва чалб намудани қувваи кории

Аз ҷониби субъектҳои хоҷагидорӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом додани фаъолияти оид ба таъминкунии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ҷои кор дар хориҷа ва ҷалб намудани қувваи корӣ хориҷӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси иҷозатномаи (литсензия) аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ додашаванда, мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи иҷозатномадиҳӣ ба баъзе намудҳои фаъолият” сурат мегирад (**ҚҶТ аз 10.05.2002, № 31, аз 28.12.2005, № 145, аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541**).

Моддаи 8 (2) Тартиби рафту омади коргарони муҳочир

1. Шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки барои машғул шудан ба кори музнок ба хориҷа сафар мекунанд, бояд бо худ шартномаи (қарордоди) меҳнати бо корфармо басташуда, шиносномаи хориҷии тибқи тартиби муқарраргардида дар мақомоти корҳои дохили ба расмият даровардашуда ва дар мавриди зарури раводиди намояндагии дипломати ё идораи консулгарии давлати ҷои кор додашударо дошта бошанд.
2. Тартиби ҷалби коргарони муҳочир, талаботи синну соли ва дигар талабот нисбат ба онҳо тибқи қонунҳои давлати ҷои кор ва шартномаҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешаванд.
3. Коргарони муҳочир барои кор ба Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи раводиде, ки мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи намояндагиҳои дипломати ё муассисаҳои консулгарии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хориҷа дода шудаанд, сафар менамоянд.
4. Раводид метавонад дар сурати пешниҳоди санадҳои тасдиқкунандаи сабабҳои узрнокӣ истифода набурдани он (бемори, ҳолатҳои фавқулодда ва ғайра) ва нигоҳ доштани ҷои кор, тибқи шартномаи (қарордоди) меҳнати бо корфармо басташуда аз тарафи мақоми ваколатдори давлатӣ дароз карда шавад. Тартиби дароз кардани раводид аз ҷониби Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.
5. Коргарони муҳочир ба Ҷумҳурии Тоҷикистон омада, бояд тибқи тартиби муқарраргардида дар мақомоти корҳои дохили вобаста ба маҳалли истиқомати муваққати дар асоси пешниҳоди хаттии шахсони воқеӣ ё ҳуқуқӣ ба қайд гирифта шаванд (**ҚҶТ аз 12.01.2010, № 591**).
6. Коргарони муҳочир ва аъзои оилаи онҳо ҳуқуқи озодона тарк намудани Ҷумҳурии Тоҷикистон ва бозгашт ба онро доранд.
7. Бо гузашти мӯҳлати амали шартномаи (қарордоди) меҳнати коргарони муҳочир ва аъзои оилаи онҳо вазифадоранд, ки давлати ҷои корро тарк намоянд (**ҚҶТ аз 10.05.2002, № 31**).



Моддаи 8 (3). Шартномаи (қарордоди) меҳнати

1. Муносибатҳои меҳнати коргари муҳочир бо корфармо тавассути шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ бо риоя намудани талаботи қонунгузорӣ оид ба меҳнат ба расмӣ дароварда шуда, бояд маълумоти зайлро дар бар гирад **(ҚЧТ аз 3.08.2018, № 1541)**:

– муҳлати амали он, хусусият ва ҷои кори музднок, шароити меҳнат ва тартиби додани музди он, аз ҷумла барои кори шабона, кор дар рӯзҳои истироҳат ва рӯзҳои ид;

– андозаи мукофотпули, иловапулиҳо ва нигоҳ доштани маблағ аз музди меҳнат;

– ҳуқуқҳо, ӯҳдадориҳо ва масъулияти тарафҳо, тартиб ва шароити бекор кардан ё дароз кардани шартномаи (қарордоди) меҳнати;

– ташкили тағйири макон, таъминот бо озуқа, истиқомат, хизматрасонии тиббии коргарони муҳочир ва аъзои оилаи ӯ;

– тартиб ва шартҳои суғуртаи иҷтимоии коргари: муҳочир;

– тартиби ҷуброни зарари ба саломатии коргари муҳочир дар ҷараёни фаъолияти меҳнати музднокаш расонидашуда ва дигар кафолатҳои иҷтимоӣ.

2. Корфармои Ҷумҳурии Тоҷикистон вазифадор аст, шартномаи (қарордоди) меҳнати басташударо дар мақомоти минтақавии муҳочират ба қайд гузорад.
3. Як нусхаи шартномаи (қарордоди) меҳнати то сафар намудан ба давлати ҷои кор ба коргари муҳочир супорида мешавад **(ҚЧТ аз 10.05.2002, № 31)**.

Моддаи 8 (4). Додани иҷозат барои кор дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

**(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591)**

Тартиби додани иҷозат барои корро ба шахрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванде, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияти меҳнатӣ анҷом медиҳанд, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд **(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591)**.

Моддаи 9. Муқаррар намудани квотаҳои муҳочирати хориҷи ва ҷалби қувваи кории хориҷи

Квотаи муҳоҷирати хориҷи ва ҷалби қувваи кории хориҷиро ба Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ҳар як соли тақвими Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи пешниҳоди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд. **(Қонун №31 аз 10.05.02с.)**

Моддаи 9 (1). Ҳисоботи омери ва ахборот дар бораи муҳоҷират

1. Тартиби пешниҳоди ҳисоботи омерӣ оид ба муҳоҷирати меҳнати шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ба хориҷа ва бозгашт аз хориҷа ва оид ба ҷалб намудани шахрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрвандро ба фаъолияти меҳнатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд **(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591).**
2. Мақоми ваколатдори давлатӣ бе музди бо мақомоти давлатии манфиатдор санадҳои ҳисоботи ва дигар маълумотеро, ки барои иҷрои фаъолиятҳои онҳо зарур мебошанд, мубодила мекунад **(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541).**
3. Мақоми ваколатдори давлатӣ наشري ҳисоботи омери ва маводҳои ахборотиро дар бораи вазъияти муҳоҷирати меҳнати ба хориҷа ва муҳоҷират, талабот ва пешниҳоди муҳоҷирати меҳнати ба хориҷа, имконияти бо кор таъминкуни, тадбирҳои интиҳоби касбу ҳунаро таъмин менамояд **(ҚЧТ аз 10.05.2002, № 31, аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541)**

Модда 9 (2). Таҳвили маблағҳои пули

Коргарони муҳоҷире, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба фаъолияти меҳнати муздноқ машғуланд, метавонанд маблағҳои пулии бадастоварда ва пасандозашонро ба ҳудуди давлати таркнамудаашон тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шартномаҳои байналмилалии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳвил намоянд **(ҚЧТ аз 10.05.2002, № 31).**

Моддаи 10. Ҳуқуқ ва вазифаҳои муҳоҷирони хориҷи

Шахсе, ки муҳоҷири хориҷи эътироф шудааст ва иҷозат барои истикомат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон гирифтааст, аз ҳуқуқ ва озодиҳои муқарраркардаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода мебарад, инчунин барои ӯҳдадорихои пешбиникардаи қонунҳо ё шартномаҳои байналмилалии Ҷумҳурии Тоҷикистон вазифадор аст **(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470, аз 12.01.2010, № 591).**

Моддаи 11. Шахсе, ки муҳоҷири хориҷи намебошанд

**(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470)**

1. Вазъи ҳукукии муҳоҷири хориҷи ба шаҳрвандони хориҷи ё шахси бешаҳрванд, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд дода намешаванд, агар онҳо **(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470, аз 12.01.2010, № 591)**:

– хизмати ҳарбиرو дар қисмҳои ҳарбие, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон воқеъ гардидаанд, адо намоянд **(ҚЧТ аз 3.08.2018, № 1541)**;

– дар ҳайати намояндагиҳои дипломати ва ташкилотҳои байналмилалӣ бошанд;

– дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳсили илм мекарда бошанд ё худ дар истехсолот ба қоромӯзи машғул бошанд;

– тибқи шартномаҳои байналмилалӣ фаъолияти меҳнатиро анҷом меода бошанд;

– сайёҳ (турист), дар сафари хизмати, муҳоҷирони меҳнати муваққати (аз ҷумла варзишгарон, дастаҳои варзишгарон, ҳунарпешагон), ки ба тариқи транзит мегузаранд, тоҷирон ё амонатгузoron, сармоядорон бошанд;

– намояндагони воситаҳои ахбори оммавии хориҷи, радио ва телевизион, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон акредитатсия шудаанд, бошанд;

– дар иттиҳодияҳои диние, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон расман қайд гардидаанд, ба фаъолияти касби машғул бошанд;

– ба Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади расонидани кӯмаки хайрия ва башардӯстона омада бошанд;

– аъзои сарнишини киштиҳои баҳриву дарёи, нақлиёти ҳавои, роҳи оҳан ва автомобили бошанд.

2. Вазъи ҳукукии шахсе, ки дар қисми якуми ҳамин модда зикр шудаанд, бо қонунҳо ва шартномаҳои байналмилалии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешаванд **(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470)**.

Моддаи 12. Тартиби мурочиат ва баррасии дархости шаҳрванди хориҷӣ ё шахси бешаҳрванд дар бораи гирифтани иҷозат барои истиқомати доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

**(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591)**

1. Шаҳрвандони хориҷӣ ё шахсони бешаҳрванд метавонанд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон доимӣ истиқомат кунанд, агар онҳо иҷозати дахлдори бо гувоҳномаи истиқомат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба расмӣ даровардашударо дошта бошанд.
2. Ариза оид ба додани иҷозат барои истиқомати доимӣ аз ҷониби шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд, ки муваққатан дар Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор доранд, ба мақомоти корҳои дохилӣ ва шахсони дар хориҷа истиқоматкунанда бошанд, ба намоёндагии дипломатӣ ё муассисаи консулии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда мешавад **(ҚЧТ аз 3.08.2018, № 1541)**.
3. Қарорро оид ба дархости шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд дар бораи ба онҳо додани иҷозат барои истиқомати доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мақомоти мақомоти корҳои дохилӣ қабул менамояд **(ҚЧТ аз 3.08.2018, № 1541)**.
4. Мӯҳлати баррасии мавод дар бораи додани иҷозат барои истиқомати доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон набояд аз як моҳ зиёд бошад.
5. Қарор дар бораи додани иҷозат барои истиқомати доимии шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ба расмӣ даровардан ва ба онҳо додани гувоҳномаи истиқомат асос шуда метавонад.
6. Қарор дар бораи рад намудани истиқомати доимии шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муддати се рӯз аз рӯзи қабули қарор ба аризадиҳандагон ба таври хатти хабар дода мешавад **(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591)**.

Моддаи 13. Ҳуқуқи ӯҳдадорихои шахсе, ки барои муҳожирони хориҷи ва муҳожир эътироф карданашон бо дархост мурочиат намудаанд

**(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470)**

1. Ҳангоми бақайдгирии дархост дар бораи муҳожирони хориҷи ва муҳожир эътироф кардани шахсе, ки дархост додаанд ва дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд, онҳо ба маҳалли истиқомати муваққатии муҳожирони хориҷи, муҳожирон, аз ҷумла ба ҷои мустақилона интихобнамудашон, ки ҳатман бо мақоми ваколатдори давлатӣ мувофиқа шудааст, роҳхат мегиранд **(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470, аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541)**.

2. То ҳаллу фасли масъалаи ҳамчун муҳоҷири хориҷи ё муҳоҷир эътироф кардани шахс, ки бо дархост мурочиат намудааст ва дар давраи таҳти барраси қарор доштани дархост дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳуқуқҳои барои шахрвандони хориҷи ва шахси бешаҳрванд пешбиникардаи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода мебарад ва дорои масъулият мебошад **(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470)**.
3. Дар мавриди эътироф нашудани шахс ҳамчун муҳоҷири хориҷи ва муҳоҷир ба вай дар давоми си рӯз аз рӯзи қабули қарор огоҳномаи хатти дода мешавад.
4. Агар шахси мазкур берун аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон бошад, ба вай огоҳномаи хатти бо нишондоди сабабҳои эътироф нашудан ҳамчун муҳоҷири хориҷи ва муҳоҷир ва тартиби шикоят аз болои қарори қабулшуда фиристода мешавад.
5. Қарор дар бобати эътироф нашудани шахс ҳамчун муҳоҷири хориҷи ва муҳоҷир аз тарафи ин шахс дар мақоми ваколатдори давлатӣ болои ё бо тартиби суди дар мӯҳлати як моҳ пас аз гирифтани огоҳнома метавонад мавриди барраси қарор гирад **(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541)**.
6. Қарор оиди эътироф нагаштани шахс ҳамчун муҳоҷири хориҷи ва муҳоҷир ба мақомоти корҳои дохилӣ барои ташкили баромада рафтани шахс аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон фиристода мешавад **(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541)**.

Моддаи 14. Ҳуқуқи ӯҳдадорӣҳои шахсе, ки барои репатриант, муҳоҷирони иҷбори ва реэмигрант эътироф карданашон бо дархост мурочиат намудаанд

**(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470)**

1. То ҳал шудани масъалаи ҳамчун репатриант, муҳоҷири иҷбори ва реэмигрант эътироф кардани шахс, ки бо дархост мурочиат намудааст ва дар давраи таҳти барраси қарор доштани дархост дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад аз тамоми ҳуқуқи ӯҳдадорӣҳое, ки барои шахрвандони хориҷи ва шахси бешаҳрванд қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбини кардааст истифода мебарад **(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470, аз 3.08.2018, № 1541)**.
2. Шартҳои дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар маҳалли истиқомати муваққатии муҳоҷирон истиқомат кардани шахсе, ки дар бораи репатриант, реэмигрант, муҳоҷирони иҷбори эътироф карданашон бо дархост мурочиат намудаанд, тартиби пардохти хароҷоти хизмати коммунали, ёрии тиббии расонидашаванда, фароҳам овардани дигар имтиёз ва чубронпулиҳо аз ҷониби Ҳуқумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешаванд **(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470)**.

3. Шахси дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, ки репатриант, муҳочирӣ иҷборӣ ва реэмигрант эътироф шуданашро дархост кардааст, вазифадор аст:

– баъди гирифтани роҳхат ба маҳалли муваққатии сукунати муҳочирон дар давоми як моҳ ба он ҷо ҳозир шавад ва агар ҷои сукунатро мустақилона интихоб карда бошад, барои ин розигии мақомоти корҳои дохилӣ зарур аст **(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541)**.

– тартиби муқарраргардидаи сукунатро дар маҳалли зисти муваққатии муҳочирон риоя намояд;

– бо талаби мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тандурустӣ муоинаи тиббӣ гузарад, худро эм кунонад, табобат ёбад, ҳамчунин дастурҳои мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тандурустиро ба ҷо оварад **(ҚЧТ аз 3.08.2018, № 1541)**;

– ба мақоми ваколатдори давлатӣ маълумот заруриро барои баррасии ин дархост хабар диҳад **(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541)**.

Моддаи 15. Тартиби репатриант, муҳочирони иҷборӣ, реэмигрант эътироф кардани шахс **(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470)**

1. Қарори репатриант, муҳочирӣ иҷборӣ, реэмигрант эътироф намудани шахс аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ дар давоми си рӯзи баъди бақайдгири дархост дар бораи репатриант, муҳочирӣ иҷборӣ, реэмигрант эътироф намудани шахс қабул карда мешавад **(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541)**.
2. Ба шахсе, ки репатриант, муҳочирӣ иҷборӣ, реэмигрант эътироф шудааст шаҳодатномаи дахлдор дода мешавад.
3. Дар сурати репатриант, муҳочирӣ иҷборӣ, реэмигрант эътироф нашудани шахс ӯ дар мӯҳлати си рӯзи баъди қабули қарор ба таври хатти огоҳ карда мешавад. Агар шахси зикршуда берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон бошад, дар он ҳолат ба ӯ бо зикри сабаби рад ва тартиби шикоят кардани қарори қабулгардида ба таври хатти огоҳнома ирсол карда мешавад.
4. Оид ба қарори репатриант, муҳочирӣ иҷборӣ ва реэмигрант эътироф нашудани шахс метавонад дар тури як моҳи баъди гирифтани огоҳномаи хатти ба мақомоти ваколатдори болои тибқи тартиби суди шикоят арз намояд **(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591)**.

5. Қарори дар бораи репатриант, муҳоҷири иҷбори, реэмигрант эътироф нашудани шахс, ки эътибори қонуни пайдо кардааст, ҳамчунин ба мақомоти дахлдори корҳои дохили ҷиҳати ташкили аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон баровардани шахсе, ки ҷавоби рад гирифтааст, фиристода мешавад (**ҚҶТ аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541**).

Моддаи 16. Муҳоҷирати оилавии хориҷиён

1. Шахсе, ки оилаи муҳоҷири хориҷиро ташкил медиҳанд – шавҳар (зан), падару модари онҳо ва фарзандони таҳти таъминоти шавҳар (зан) қарордошта, аз ҷумла писархондҳо (духтархондҳо), инчунин бародарону хоҳарони ноболиғи бе падару модар ё худ бе васи ва дигар хешу табори корношоёми таҳти таъминоти шавҳар (зан) буда, ки барои таъмини онҳо дар маҳалли пештараи истиқомат ӯҳдадор буданд, мебошанд (**ҚҶТ аз 31.12.2008, № 470**).
2. Ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳичрат намудани кӯдакони то синни ҳаҷдахсола бо розигии падару модар ва падархонд (модархонд, васиён ё сарпарасторони) онҳо ҳал карда мешавад. Дар айни замон барои кӯдакони синни аз чордаҳ то ҳаҷдахсола розиномаи ба тариқи нотариали тасдиқшудаи онҳо пешниҳод карда мешавад (**ҚҶТ аз 31.12.2008, № 470**).

Моддаи 17. Муҳоҷирати коллективонаи хориҷиён

Муҳоҷирати коллективонаи хориҷиён мутобиқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи муташаккилона кӯчонидани шахсе, ки хоҳиши ба тариқи коллективона ба ватани аҷдодиашон баргаштанро изҳор қилдаанд, сурат мегирад (**ҚҶТ аз 31.12.2008, № 470**).

Моддаи 18. Тартиби ҳичрати муҳоҷирони хориҷи ба Ҷумҳурии Тоҷикистон

Тартиби ба расмӣ даровардани ҳичрати муҳоҷирони хориҷи ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мешавад (**ҚҶТ аз 3.08.2018, № 1541**).

Моддаи 19. Асосҳои ба шахрванди хориҷи ва шахси бешаҳрванд рад кардани ҳичрат ба Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Ҳичрати шахрванди хориҷи ва шахси бешаҳрванд ба Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳолатҳои зерин иҷозат дода намешавад:

1) агар ӯ зидди сулҳ ва амнияти башар ҷиноят содир карда бошад;

- 2) агар ӯ хусумати байнидавлати, байналмилли ва диниро барангезад;
- 3) агар ӯ дидаву дониста муқобили соҳибхитиёри ва истиқлолияти Ҷумҳурии Тоҷикистон баромад кунад;
- 4) агар ӯ барои амали террористӣ ва экстремистӣ маҳкум ё худ барои ҷинояти вазнин ва махсусан вазнини қаблан содиркардааш доғи суди дошта бошад **(ҚЧТ аз 3.08.2018, № 1541)**;
- 5) агар ӯ ҳангоми пешниҳоди дархост дар хусуси ҳичрат дар бораи худ маълумоти бардурӯг дода бошад ё ҳуҷҷатҳои заруриро пешниҳод накарда бошад;
- 6) агар ӯ қаблан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ронда шуда бошад;
- 7) агар дар вақти будубоши қабли дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби ӯ ҳодисаҳои вайрон кардани қонунгузори ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар гардида бошад **(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470)**;
- 8) агар ин барои ҳифзи ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон зарур бошад.
- 9) агар амалҳои ӯ ба саломатии аҳоли ва тартиботи ҷамъиятии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳдид намоянд **(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591)**;
- 10) агар амалҳои ӯ ба амнияти миллӣ ва истиқлолияти иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон хавф дошта бошанд **(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591)**;
- 11) агар ба фаъолияти террористӣ ё дигар намуди фаъолияти экстремистӣ, хариду фурӯши одамон, силоҳу аслиҳа ва маводи тарқанда, муомилоти ғайриқонунии маводи нашъадор, воситаҳои психотропӣ ва прекурсорҳои онҳо, ташкили муҳочирати ғайриқонунӣ ва дигар кирдорҳои ғайриқонунӣ, ки ба мудофияи давлат, амният ё тартиботи ҷамъиятӣ зарар мерасонанд, иртибот дошта бошад **(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541)**.

Моддаи 20. Ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи ҳуқуқи истиқомати доимии шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

**(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591)**



Ба шахрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванде, ки барои истиқомати доимӣ” дар Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозати мақоми ваколатдори давлатиро гирифтаанд, аз ҷониби мақомоти корҳои дохилӣ иҷозат барои истиқомат ва ба шахсони бешаҳрванд бошад, шаҳодатномаи шахси бешаҳрванд дода мешавад, ки намунаи онро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад **(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541)**.

Моддаи 21. Асосҳои рад намудани додани иҷозат барои истиқомат ва шаҳодатномаи шахси бешаҳрванд

**(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591)**

1. Додани иҷозат барои истиқомат ва шаҳодатномаи шахси бешаҳрванд ба шахси зерин рад шуданаш мумкин аст **(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470, аз 12.01.2010, № 591)**:

1) ба муҳоҷири ғайриқонунии хориҷи;

2) ба шахсе, ки аз ҳабс озод шуданду маҳалли истиқомати доимии онҳо то содир кардани ҷиноят берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон буд **(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470)**;

3) ба шахсе, ки зидди инсоният ҷиноят содир кардаанд;

4) ба шахси мубталои беморие, ки он метавонад дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон боиси сироят гардад **(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470, аз 3.08.2018, № 1541)**;

5) шахсе, ки қонунгузориро дар бораи ҳолати ҳуқуқии шахрвандони хориҷи дар Ҷумҳурии Тоҷикистон вайрон мекунад, дар асоси қарори дахлдори мақоми ваколатдори давлатӣ, мақомотҳои корҳои дохили ва амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо тартибе, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст **(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470, аз 3.08.2018, № 1541)**

2. Оид ба радди додани иҷозат барои истиқомат ва шаҳодатномаи шахси бешаҳрванд ба мақомоти ваколатдори болои ӯ суд шикоят арз кардан мумкин аст **(ҚЧТ аз 12.01.2010, № 591)**.

Моддаи 22. Шахсе, ки репатриант мебошад

**(ҚЧТ аз 31.12.2008, № 470)**

1. Вазъи ҳукукии репатриант ба гурӯҳи шахси миллати таҳҷои, ки қурбони ҷазоҳои оммавии сиёси мебошанд, ҳамчунин ба ҳешу авлоди онҳо дода мешавад **(ҚҶТ аз 31.12.2008, № 470, аз 12.01.2010, № 591)**.
2. Шахси зайл ҳешу авлоди репатриантҳо доништа мешаванд **(ҚҶТ аз 31.12.2008, № 470)**:

– фарзандон (аз ҷумла писархондҳо), шавҳари (зани) репатриант;

– бародарон ва хоҳарони репатриант;

– набера ва аберағони репатриант;

– оилаҳое, ки фарзандон, наберагон ва аберағони болиғи репатриант бунёд кардаанд. Қарори репатриант эътироф намудани шахсро мақоми ваколатдори давлатӣ дар давоми си рӯзи баъди бақайдгири дархост дар бораи репатриант эътироф намудани шахс қабул мекунад **(ҚҶТ аз 12.01.2010, № 591, аз 3.08.2018, № 1541)**.

Моддаи 23. Имтиёзҳо ва ҷубронпулиҳое, ки ба репатриантҳо дода мешаванд

1. Давлат барои репатриатсияи шахси воқеи ба ватани аҷдоди, ҷобачоқуни, мутобиқшавии онҳо шароити имтиёзнок муҳайё мекунад ва таъминоти зайлро анҷом медиҳад **(ҚҶТ аз 31.12.2008, № 470)**:

1) худашон ва молу мулки онҳоро бепул ба маҳалли истиқомати маваққатии муҳочирон ё маҳалли истиқомати доими мерасонад **(ҚҶТ аз 3.08.2018, № 1541)**;

2) ҳифзи давлатии интиқоли маблағи пулиро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳукуқи мерос гирифтани онро таъмин менамояд;

3) барои ба қор таъмин шудан, дар сурати ғайриимкон будани таъмин бо қор, сарфи назар аз мӯҳлати истиқомат вобаста ба бекори ба гирифтани кӯмакпули кӯмак мерасонад;

4) пардохти нафақа ва кӯмакпулиҳоро мутобиқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин менамояд;

5) пардохти кӯмакпулиҳои яқвақта, ҷудо намудани қитъаҳои замин ва қарзҳои имтиёзноки дарозмуддат барои сохтмони манзил ва ташкили хоҷагиҳоро тибқи тартиби аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраршуда анҷом медиҳад;

б) мутобиқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дигар имтиёзхоро фароҳам меорад.

Моддаи 24. Тартиби ба расмият даровардан ва маблағгузори ҳиҷрати эмигрантҳо

1. Тартиби ба расмият даровардани ҳиҷрати эмигрантҳо аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.
2. Маблағгузори хароҷоти ҳиҷрати шаҳрвандон аз Ҷумҳурии Тоҷикистон барои истиқомати доими ба кишварҳои хориҷӣ аз ҳисоби маблағи ҳуди эмигрантҳо сурат мегирад ва инчунин аз ҳисоби дигар манбаъҳо низ анҷом додан мумкин аст агар он хилофи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон набошад.
3. Шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки барои истиқомати доими ба дигар давлатҳо баромада мераванд, ҳуқуқ доранд, ки аз ҳисоби хеш молу мулкҳои худ ва амволи аъзоёни оилашонро мувофиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон баранд (**ҚЧТ аз 3.08.2018, № 1541**).
4. Аз ҷониби шаҳрвандон аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон баровардани ашъёе, ки аҳамияти фарҳанги ва таърихи барои давлат доранд, баровардани онҳо мувофиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ва созишномаҳои байнидавлати танзим мегардад (**ҚЧТ аз 3.08.2018, № 1541**).

Моддаи 25. Асосҳои рад кардани ҳиҷрат аз Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Ба шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳолатҳои зерин ҳиҷратро рад кардан мумкин аст, агар ӯ:
  - 1) аз маълумоти дорой сирри давлати ё дигар навъи сирри тибқи қонун ҳифзшаванда огоҳ, бошад;
  - 2) дар содир кардани ҷиноят ҳамчун гумонбар дастгир ё ба сифати айбдоршаванда ҷалб шуда бошад – то қабул намудани қарор вобаста ба парванда ё эътибори қонуни пайдо кардани ҳукми суд;
  - 3) барои содир намудани ҷиноят маҳкум шуда бошад – то адои муҳлати ҷазо;
  - 4) дар хизмати ҳарбии ҳатми бошад – то анҷоми муҳлати адои ин хизмат;
  - 5) ҳангоми ба расмият даровардани ҳуҷжатҳои ҳиҷрати ҳиҷрат аз Ҷумҳурии Тоҷикистон дидаву доништа дар бораи худ маълумоти бардуруғ дода бошад – то аз ҷониби мақома, ки чунин аснодро ба расмият мебарорад, ҳал гардидани ин масъала, вале на зиёда аз як моҳ;

б) аз ичрои ӯҳдадорихое, ки суд ба зиммаи ӯ гузоштааст саркаши кунад – то ичрои ӯҳдадорихо;

7) нисбат ба ӯ ба суд даъвои шаҳрванди пешниҳод шуда бошад – то анҷоми истехсолоти парванда.

Моддаи 26. Масъулият барои ғайриқонуни даромадан ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ғайри қонуни баромадан аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон

Масъулият барои ғайриқонуни дохил шудани хоричиён ва шахсони бешаҳрванди ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё ғайриқонуни аз Ҷумҳурии Тоҷикистон баромадани шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Моддаи 27. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур

**(ҚҶТ аз 3.08.2018, № 1541)**

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд **(ҚҶТ аз 31.12.2008, № 470)**.

**Президенти**

**Ҷумҳурии Тоҷикистон**

**Э. Раҳмонов**

**ш. Душанбе**

**11 декабри соли 1999**

**№ 881**